



ბუღალტრული აღრიცხვის,
ანგარიშგებისა და აუდიტის
გადახედველობის სამსახური



Reform assistance
to Georgia

საქართველოში რეფორმების
განხორციელებაში დახმარება

IV კატეგორიის საწარმოების გამარტივებული ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტი და თვით-სწავლების მასალები

*სამუშაო შეხვედრა წამყვან პროფესიულ გაერთიანებებთან,
ბიზნეს ასოციაციებთან და ტრენინგ ცენტრებთან*

16 ნოემბერი, 2018 წ.

მარეგულირებელი ჩარჩო - კლასიფიკაციის კრიტერიუმები და აღრიცხვის მოთხოვნები მე-4 კატეგორიის საწარმოებისთვის

ზომითი კატეგორია	აქტივი	შემოსავალი	დსრ	ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტი	მმართველობის ანგარიშგება	აუდიტი
IV კატეგორია (მიკრო)	< 1 მილ.	< 2 მილ.	< 10	ადგილობრივი სტანდარტი	ნებაყოფლობით	ნებაყოფლობით
III კატეგორია (მცირე)	< 10 მილ.	< 20 მილ.	< 50	IFRS For SMEs	ნებაყოფლობით	ნებაყოფლობით
II კატეგორია (საშუალო)	< 50 მილ.	< 100 მილ.	< 250	IFRS For SMEs	სავალდებულო	სავალდებულო
I კატეგორია (მსხვილი)	> 50 მილ.	> 100 მილ.	> 250	IFRS	სავალდებულო	სავალდებულო

შენიშვნა: მე-4 კატეგორიის ინდივიდუალური მეწარმეები არ წარმოადგენენ სუბიექტს

IV კატეგორიის საწარმოებისთვის ფინანსური ანგარიშგების სარგებელი

სარგებელი მე-4 კატეგორიის
საწარმოებისთვის:

- ✓ კორპორაციული მართვის და სააღრიცხვო დისციპლინის გაუმჯობესება
- ✓ უფრო რთულ ანგარიშგების სტანდარტზე გადასვლის გამარტივება
- ✓ შემცირებული ადმინისტრაციული ტვირთი/ხარჯები
- ✓ ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ზრდა

უფრო სრულყოფილი და ზუსტი
ფინანსური ინფორმაციის
ხელმისაწვდომობა:

- ✓ ინვესტორებისთვის
- ✓ საკრედიტო რეიტინგის სააგენტოებისთვის
- ✓ ბანკებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისთვის
- ✓ შემოსავლების სამსახურისთვის



Reform assistance
to Georgia

საქართველოში რეფორმების
განხორციელებაში დახმარება



აუღალბრული აღრიცხვის,
ანგარიშგებისა და აუდიტის
გაუმჯობესების სამსახური

სტანდარტის შემუშავების პროცესი

შეფასების ფაზა

ახალი სტანდარტის და თვით-სწავლების მასალების შემუშავება

დანერგვის მხარდაჭერა

თებერვალი 2018

- საქართველოს, ესტონეთის, გაერთიანებული სამეფოს, პოლონეთის, ირლანდიის და სინგაპურის საყოველთაოდ მიღებული ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპების (GAAP) ანალიზი
- მე-4 კატეგორიის საწარმოების ელექტრონული გამოკითხვა
- სიღრმისეული ინტერვიუები ბუღალტრებთან
- სამუშაო დოკუმენტების შედგენა

მარტი 2018

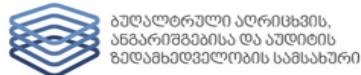
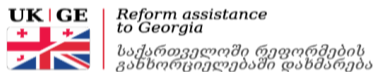
- საკონსულტაციო ჯგუფის შეხვედრები
- პროექტის პრეზენტაცია
- სტანდარტის შემუშავება
- სტანდარტის სამუშაო ვერსიის საკონსულტაციო ჯგუფთან კომუნიკაცია
- სტანდარტის საბოლოო სამუშაო ვერსიის საჯარო განხილვა
- სტანდარტის გამოცემა
- თვით-სწავლების მასალების შემუშავება

ივნისი 2018

სექტემბერი 2018

- ფინანსური ანგარიშგებების პილოტირება
- მე-4 კატეგორიის 10 საწარმოსთან წარმატებული მუშაობა
- სტანდარტის გადახედვის შესაძლებლობა
- სამუშაო და საინფორმაციო შეხვედრები ცნობიერების ამაღლების მიზნით
- თვით-სწავლების მასალების გამოცემა

ნოემბერი 2018



სტანდარტის შემუშავებაში ჩართული მხარეები

ბიზნეს და პროფესიული ასოციაციები

საწარმოები

- გამოკითხვაში ჩართული **16,169 (20%)** საწარმო
- სიღრმისეულ ინდივიდუალურ ინტერვიუებში ჩართული **60-ზე** მეტი საწარმოს **24** ბუღალტერი
 - პილოტირების პროცესში ჩართული **10** საწარმო (კვება, წარმოება, სოფლის მეურნეობა, ვაჭრობა, სამედიცინო მომსახურება)

საკონსულტაციო ჯგუფი

- ირაკლი ხატიაშვილი** -TBC ბანკი
- ირაკლი კუტივაძე** - საქართველოს ბანკი
- მიხეილ ჭელიძე** - მცირე და საშუალო საწარმოთა ასოციაცია - GSMEA
- ევა ცანავა** - ACT - ეი.სი.თი
- რევაზ ძაძაძია** - საქართველოს პროფესიონალ ბუღალ-ტერთა და აუდიტორთა ფედერაცია
- ლევან საბაური** - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
- ლაშა ღვინიაიძე** - ფინანსთა სამინისტროს აკადემია
- მარიამ ქოიავა** - Savvy Consulting
- შალვა ახრახაძე** - Financial Laboratory
- ლევან ბაინდურაშვილი** - შემოსავლების სამსახური



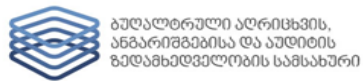
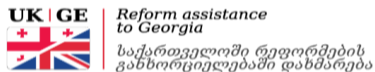
Reform assistance to Georgia

საქართველოში რეფორმების განხორციელებაში დახმარება

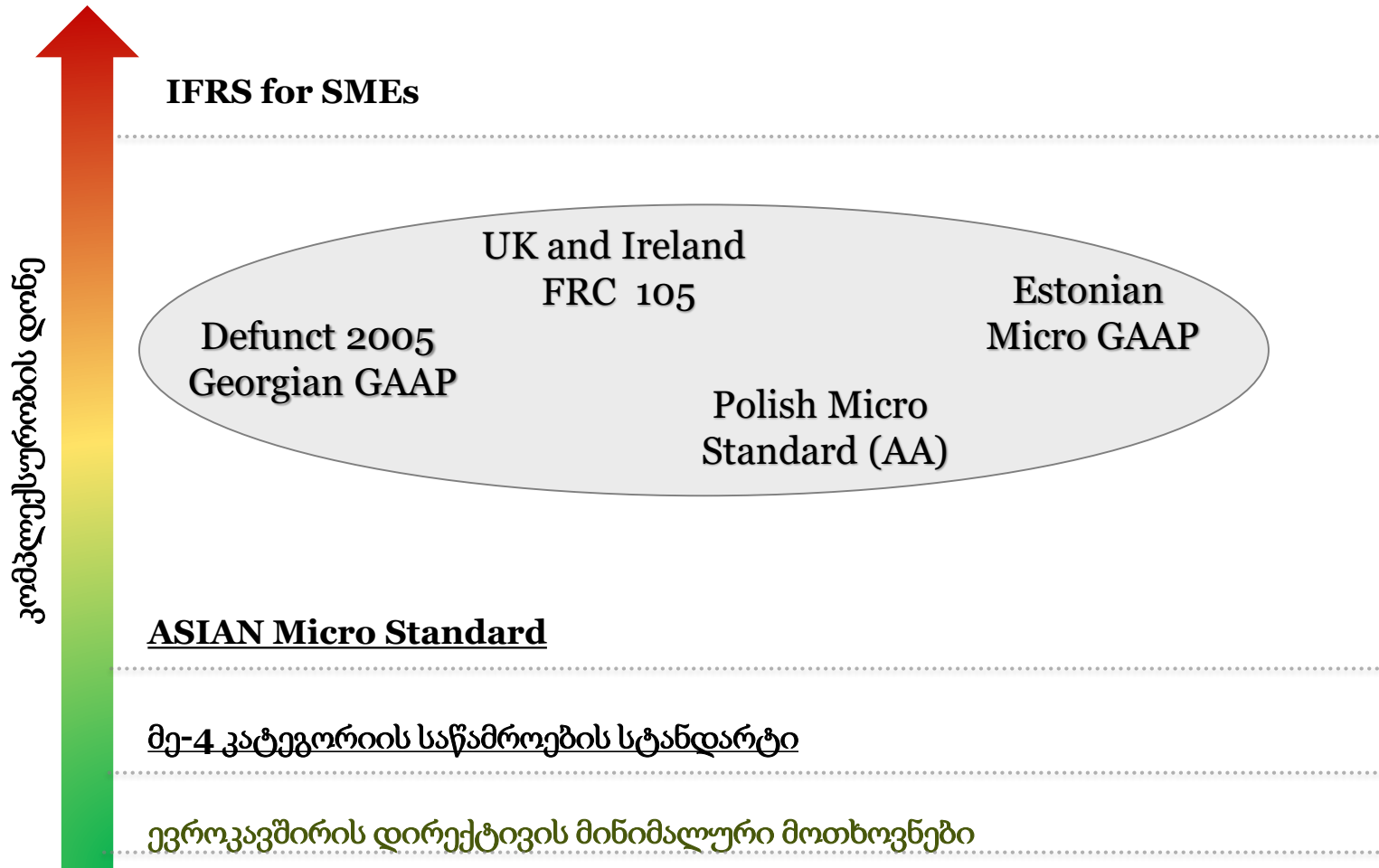


ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის განვითარების სამსახური

გამარტივებული ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტის მიმოხილვა



მე-4 კატეგორიის შესაბამისი სტანდარტების სირთულის დონე



Reform assistance to Georgia

საქართველოში რეფორმების განხორციელებაში დახმარება



პუბლიკური ადმინისტრაციის, ანგარიშგამისა და აუდიტის განვითარების სამსახური

მე-4 კატეგორიის საწარმოებისთვის ძირითადი გამარტივებები (1)

მიმოხილვა

მე-4 კატეგორია

- მხოლოდ მცირე ოდენობის გამარტივებითი შენიშვნები (ევროკავშირის სტანდარტით გათვალისწინებული მინიმუმი)
- არ მოითხოვება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
- ნებაყოფლობითი ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
- არ მოითხოვება სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევა; სათანადოდ გამარტივებული აღრიცხვა
- გამარტივებული შეფასება

სხვა კატეგორიები

- დიდი ოდენობის და ვრცელი გამარტივებითი შენიშვნები
- კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება
- ყველა ძირითადი ანგარიშგება სავალდებულოა
- სააღრიცხვო პოლიტიკის დიდი არჩევანი და ბევრად რთული აღრიცხვა
- კომპლექსური შეფასებები, რომლებიც საჭიროებს ექსპერტებს და საფუძვლიან მსჯელობას



Reform assistance
to Georgia

საქართველოში რეფორმების
განხორციელებაში დახმარება



ბუღალტრული აღრიცხვის,
ანგარიშგებისა და აუდიტის
განმახმამკველობის სამსახური

მე-4 კატეგორიის საწარმოებისთვის ძირითადი გამარტივებები (2)

სტანდარტზე გადასვლა

- ზოგადი გადასვლის პრინციპი: რეტროსპექტიული პრინციპი (გადასვლის თარიღი: 01/01/2017)
- თუმცა, საწარმოებს, ვინც პირველად იყენებენ სტანდარტს, შეუძლიათ:
 - არ წარადგინონ შესადარისი ინფორმაცია (გადასვლის თარიღი: 01/01/2018)
 - წარადგინონ მხოლოდ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება (გადასვლის თარიღი: 31/12/2018)
 - გამოიყენონ პირობითი ღირებულებები

მე-4 კატეგორიის საწარმოებისთვის ძირითადი გამარტივებები (3)

ფინანსური ანგარიშგებები

- სავალდებულოა ფინანსური მდგომარეობის და შემოსავლების, ხარჯებისა და გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშგება
- ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება სასურველია, მაგრამ არა სავალდებულო
- სავალდებულოა მხოლოდ 3 განმარტებითი შენიშვნა
- არ არის სავალდებულო რეტროსპექტულად წინა პერიოდის შეცდომების კორექტირებები (არ ხდება შესადარისი ინფორმაციის გადაანაგარიშება)

მე-4 კატეგორიის საწარმოებისთვის ძირითადი გამარტივებები (4)

გამარტივებები აღიარებასა და შეფასებაში

- აქტივების (გარდა ბიოლოგიური აქტივებისა) და ვალდებულებების რეალური ღირებულებით შეფასება არ არის ნებადართული
- ფინანსური ინსტრუმენტების, იჯარის ჩათვლით გამარტივებული აღრიცხვა (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არ მოითხოვება)
- ფინანსური და არა-ფინანსური აქტივების გაუფასურებისადმი გამარტივებული მიდგომა
- ანარიცხების გამარტივებული აღრიცხვა

და სხვა...

მე-4 კატეგორიის საწარმოებისთვის ფინანსური ანგარიშების სტანდარტები

- ისევე როგორც ფასს და ფასს მსს, ამ შემთხვევაშიც ყველა შესაძლო ტრანზაქციის განმარტებას არ მოიცავს.
- **19 განყოფილება**
 1. მოქმედების სფერო
 2. დაშვებები და ძირითადი პრინციპები
 3. ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების წარდგენა
 4. სააღრიცხვო პოლიტიკა, შეფასებები და შეცდომები
 5. ფინანსური ინსტრუმენტები
 6. მარაგები
 7. გრძელვადიანი აქტივები
 8. ბიოლოგიური აქტივები სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში
 9. არაფინანსური აქტივების გაუფასურება
 10. იჯარა
 11. ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები
 12. საკუთარ კაპიტალთან დაკავშირებული ოპერაციები მესაკუთრეებთან
 13. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან
 14. სახელმწიფო გრანტები
 15. დასაქმებულ პირთა გასამრჯელოები
 16. მოგების გადასახადი
 17. უცხოური ვალუტა
 18. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები
 19. წინამდებარე სტანდარტზე გადასვლა



Reform assistance
to Georgia

საქართველოში რეფორმების
განხორციელებაში დახმარება



ბუღალტრული აღრიცხვის,
ანგარიშგებისა და აუდიტის
გედამხმარეობის სამსახური

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება და განმარტებითი შენიშვნები

აქტივები	საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		
		ვალდებულებები	
ფულადი სახსრები	X	სავაჭრო ვალდებულებები	X
სავაჭრო მოთხოვნები	X	ანარიცხები	X
გაცემული ავანსები და დარიცხული მისაღები შემოსავალი მარაგები	X	ვალდებულებები თანამშრომელთა მიმართ	X
- მზა პროდუქცია	XX	საგადასახადო ვალდებულებები	X
- სხვა	X	დარიცხული ხარჯები და სხვა გადავადებული შემოსავალი	X
სხვა მიმდინარე აქტივები	X	მესაკუთრეებისგან ნასესხები თანხები	X
ბიოლოგიური აქტივები	XX	ბანკებისგან ნასესხები თანხები	X
- თვითღირებულების მოდელით	X	სხვა ნასესხები თანხები	X
- გადაფასების მოდელით	X	სხვა ვალდებულებები	X
ძირითადი საშუალებები	XX	სულ ვალდებულებები	XX
- მიწა	X		
- შენობა-ნაგებობები	X	საკუთარი კაპიტალი	
- სხვა ძირითადი საშუალებები	X	კაპიტალი	X
- არამატერიალური აქტივები	X	გაუნაწილებელი მოგება	X
- საიჯარო აქტივი საკუთრების გადაცემის პირობით	X	გადაფასების რეზერვი	X
ინვესტიციები სხვა საწარმოთა წილობრივ ინსტრუმენტებში	X	სხვა კაპიტალი	X
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	X	სულ საკუთარი კაპიტალი	XX
კაპიტალი (გაუნადგებელი ნაწილი)	X		
გამოსყიდული საკუთარი აქციები	X		
სულ აქტივები	XX	სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები	XX

სტანდარტით სავალდებულოა მხოლოდ 3 განმარტებითი შენიშვნა:

- ფინანსური ვალდებულებები, გარანტიები ან პირობითი ვალდებულებები, რომლებიც ასახული არ არის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში
- ადმინისტრაციული, ხელმძღვანელი და სამეთვალყურეო ორგანოების წევრებზე გაცემული ავანსებისა და კრედიტების თანხა
- ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენასა და გასხვისებაზე

შემოსავლების, ხარჯებისა და გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშგება

ნეტო ამონაგები	X
- საქონლის გაყიდვიდან	X
- მომსახურების გაწვიდან	X
- სამშენებლო ხელშეკრულებებიდან	X
- სხვა	X
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	(X)
- საწყისი მარაგები	(X)
- მარაგების შესყიდვა	(X)
- გადამღებების დანახარჯები	(X)
- საბოლოო მარაგები	X
საერთო მოგება	X
სხვა შემოსავალი [დააკონკრეტეთ...]	X
დასაქმებულთა ანაზღაურება	(X)
ცვეთა/ამორტიზაცია	(X)
გაუფასურების ხარჯი	(X)
- ფინანსური აქტივები	(X)
- მარაგები	(X)
- სხვა არა-ფინანსური აქტივები	(X)
საპროცენტო შემოსავალი	(X)
საპროცენტო ხარჯი	(X)
სხვა ხარჯები	(x)
მოგება/ზარალი მოგების გადასახადის ხარჯამდე	X
მოგების გადასახადი	(X)
საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალი	X
საწყისი გაუნაწილებელი მოგება: (გადაანგარიშებული)	X
გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთი (წინა წლის საბოლოო ნაშთი)	X
- გასული პერიოდის შეცდომის გასწორების გავლენა (დააკონკრეტეთ...)	(X)
- გასული პერიოდის სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების გავლენა (დააკონკრეტეთ...)	X
ბიოლოგიური აქტივის გასვლისას, გადაფასების რეზერვის ნაშთის	X
გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაში	(X)
განაწილება მესაკუთრეებზე (მათ შორის დივიდენდი)	(X)
გაუნაწილებელი მოგების საბოლოო ნაშთი	XX



Reform assistance
to Georgia

საქართველოში რეფორმების
განხორციელებაში დახმარება



ბუღალტრული აღრიცხვის,
ანგარიშგებისა და აუდიტის
განმახმამებლობის სამსახური

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

საოპერაციო საქმიანობა

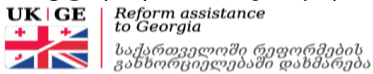
მომხმარებლებისგან მიღებული ფულადი სახსრები	X
მომწოდებლებსა და დასაქმებულ პირებზე გაცემული ფულადი სხვა	(X)
საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული ფულადი სახსრები	XX
გადახდილი მოგების გადასახადი	(X)
<i>ნეტო ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან</i>	X

საინვესტიციო საქმიანობა

ფულადი სახსრების გასვლა გრძელვადიანი აქტივების შეძენისა და გაუმჯობესებისთვის	(X)
ფულადი სახსრების გასვლა სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში გამოყენებული ბიოლოგიური აქტივების შეძენისა და გაუმჯობესებისთვის	(X)
ფულადი სახსრების შემოსვლა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან	X
ფულადი სახსრების შემოსვლა სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში გამოყენებული ბიოლოგიური აქტივების გაყიდვიდან	X
მიღებული პროცენტი	X
მიღებული დივიდენდები	X
<i>საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ნეტო ფულადი სახსრები</i>	(X)

საფინანსო საქმიანობა

ფულადი სახსრების შემოსვლა წილობრივი ინსტრუმენტების განაღდებაიდან	X
ფულადი სახსრების შემოსვლა გრძელვადიანი სესხებიდან	X
საკუთრების გადაცემის პირობის მქონე იჯაროდან წარმოქმნილი ვალდებულებების გადახდა	(X)
სასესხის ძირის გადახდა	(X)
სესხის პროცენტის გადახდა	(X)
დივიდენდების გადახდა	(X)
<i>ნეტო ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან</i>	XX
ნეტო ფულადი სახსრების შემოსვლა ან (გასვლა) წლის განმავლობაში	XX
ფულადი სახსრები წლის დასაწყისისათვის	XX
ფულადი სახსრები წლის ბოლოს	X

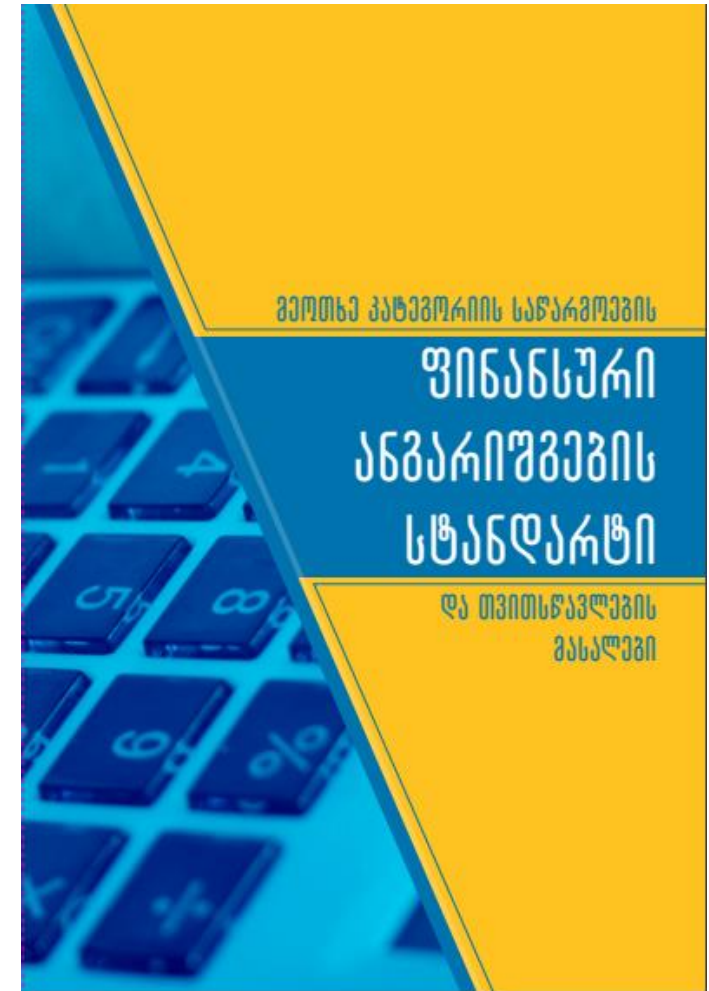


აუღალბრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური

გამარტივებული ფინანსური ანგარიშგების თვით- სწავლების მასალების მიმოხილვა

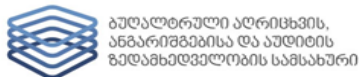
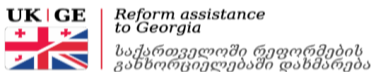
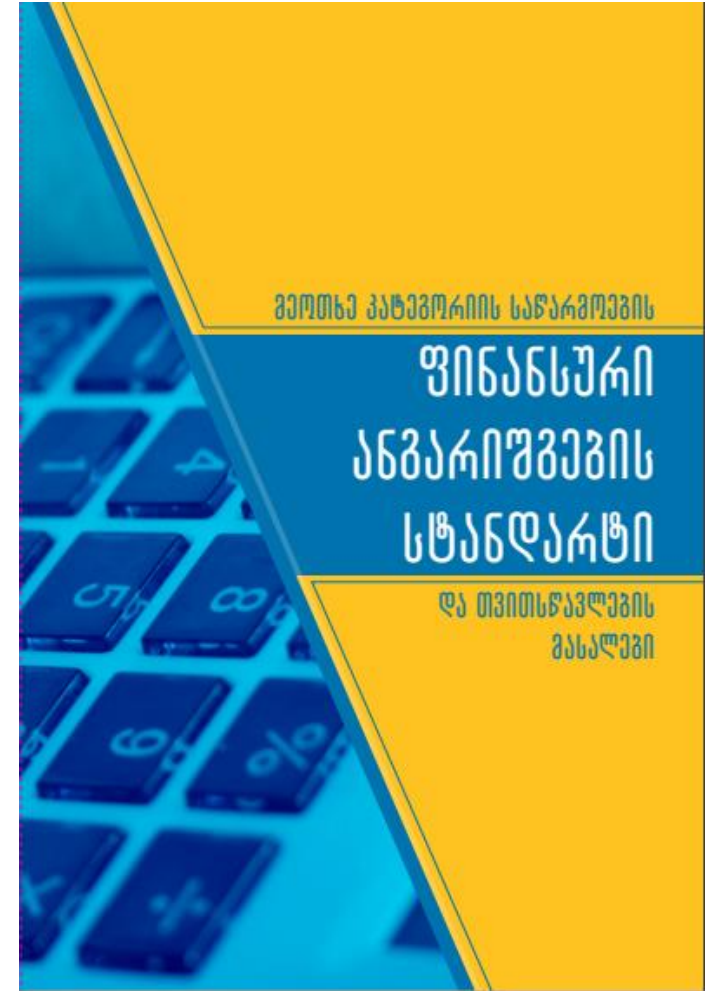
სუბიექტების მიერ IV კატეგორიის საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების სწავლა

- ფინანსთა სამინისტროს აკადემია
- კერძო სატრენინგო ორგანიზაციები
- თვით-სწავლების სახელმძღვანელო



თვითსწავლების მასალები კუბლიკაციაზე მომუშავე გუნდი

- მაიკლ ველში - პროექტის გუნდის ხელმძღვანელი
- ალექსანდრა რიტკო - პროექტის გუნდის საერთაშორისო ექსპერტი
- ლევან ბათიაშვილი - პროექტის გუნდის ადგილობრივი ექსპერტი
- ნიკოლოზ ქოიავა - პროექტის გუნდის ადგილობრივი ექსპერტი
- ნინო ხატისაშვილი - პროექტის გუნდის ადგილობრივი ექსპერტი
- ლევან საბაური - მოწვეული ექსპერტი
- მაკა ცომაია - დიზაინერი და დამკაბადონებელი
- ლაშა ჯანელიძე - კარგი მმართველობის პროექტის განხორციელების ხარისხზე პასუხისმგებელი პირი
- ნინო ელიაშვილი - კარგი მმართველობის პროექტის მენეჯერი
- ნინა ბერაძე - კარგი მმართველობის პროექტის კომუნიკაციების ექსპერტი
- დავით მჭედლიძე - ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური
- ბაბი ალავერდაშვილი - ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური



თვით-სწავლების მასალები - მიმოხილვა

- თვით-სწავლების მასალების მთავარი ამოცანაა, რომ დამატებითი დანახარჯების და ძალისხმევის გარეშე მაქსიმალურად გაუადვილდეთ საწარმოებს ახალი სტანდარტის გამოყენება
- IV კატეგორიის საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების თვით-სწავლების მასალა აგებულია იგივე პრინციპით, როგორც ფასს მმს (**IFRS for SMEs**).
 - სტანდარტის თითოეულ მუხლს ახლავს თვით-სწავლების მასალა ამ კონკრეტული მუხლის განმარტებისთვის.
 - თვით-სწავლების მასალა შედგება როგორც სტანდარტის განმარტების განვრცობითი ტექსტისგან, ასევე მაგალითებისგან და სიტუაციური ამოცანებისგან.
- მარტივი მაგალითების მეშვეობით გასაგებად არის აღწერილი ყველაზე რთული სამეურნეო ოპერაციებიც კი.

თვით-სწავლების მასალების პრინციპი - მაგალითი

მე-9 მაგალითი: ცვეთის აღრიცხვა გადაფასების მოდელის გამოყენებისას

ფაქტები იგივეა, რაც მე-8 მაგალითში, გარდა იმისა, რომ A საწარმო გადაფასების მოდელს იყენებს.

თარიღი	შეფასებული გასაყიდი ფასი (SP)	შეფასებული გაყიდვის დანახარჯი (CTS)	საბალანსო ღირებულება = ცვეთადი თანხა
01/01/20X0	11,000	1,000	GEL 10,000 (GEL 11,000 SP გამოკლებული GEL 1,000 CTS)
31/12/20X0	12,200	1,200	GEL 11,000 (GEL 12,200 SP გამოკლებული GEL 1,200 CTS)
31/12/20X1	13,500	1,500	GEL 12,000 (GEL 13,500 SP გამოკლებული GEL 1,500 CTS)
31/12/20X2	13,800	1,300	GEL 12,500 (GEL 13,800 SP გამოკლებული GEL 1,300 CTS)
31/12/20X3	13,100	1,200	GEL 11,900 (GEL 13,100 SP გამოკლებული GEL 1,200 CTS)

20X3 წელს საწარმო A შემდეგ ბუღალტრულ გატარებებს აკეთებს:

ანგარიში	დებიტი (GEL)	კრედიტი (GEL)
ცვეთის ხარჯის აღიარება: ⁽³⁾		
ცვეთის ხარჯი	1,875	
ბიოლოგიური აქტივი – გადაფასების მოდელი: მეწველი ძროხა		1,875
გადაფასების რეზერვის ნაწილის რეალიზება: ⁽⁴⁾		
გადაფასების რეზერვი	575	
გაუნაწილებელი მოგება		575
აქტივების გადაფასება: ⁽⁵⁾		
ბიოლოგიური აქტივი – გადაფასების მოდელი: მეწველი ძროხა	1,100	
გადაფასების რეზერვი		1,100

ცნობადობის ამაღლება

- ცნობადობის ამაღლების პროცესის წარმატებით განხორციელებისთვის მნიშვნელოვანია ბიზნეს ასოციაციების, ტრენინგ-ცენტრების და პროფესიული ორგანიზაციების ჩართულობა.
- დაგეგმილია IV კატეგორიის საწარმოებისთვის რეგიონებში ვიზიტები:
 - 21 ნოემბერი - ბათუმი
 - 22 ნოემბერი - თელავი
 - 6 დეკემბერი - თბილისი

შეკითხვები?



Reform assistance
to Georgia

საქართველოში რეფორმების
განხორციელებაში დახმარება



ბუღალტრული აღრიცხვის,
ანგარიშგამისა და აუდიტის
გედამხმარეობის სამსახური

UK | GE



*Reform assistance
to Georgia*

საქართველოში რეფორმების
განხორციელებაში დახმარება



ბულალბრული აღრიცხვის,
ანგარიშგებისა და აუდიტის
გელამხედველობის სამსახური

მადლობა მონაწილეობისთვის